

USTAWA

z dnia 2018 r.

**o uchyleniu ustawy o podatku od wydobycia niektórych kopalin oraz o zmianie innych
ustaw**

Art. 1. Uchyla się ustawę z dnia 2 marca 2012 r. o podatku od wydobycia niektórych kopalin (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 228).

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t. j. Dz.U.2018.1509 ze zm.) w art. 23 ust. 1 uchyla się pkt 62.

Art. 3. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U.2018.1036 ze zm.) w art. 16 ust. 1 uchyla się pkt 67.

Art. 4. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U.2018.800 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 282c §1 pkt 1 uchyla się lit. h;
- 2) w art. 298 uchyla się pkt 6c.

Art. 5. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz.U.2017.2226 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 53 uchyla się art. 30e;
- 2) uchyla się art. 75a – 75 c.

Art. 6. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (t.j. Dz.U.2018.508 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:

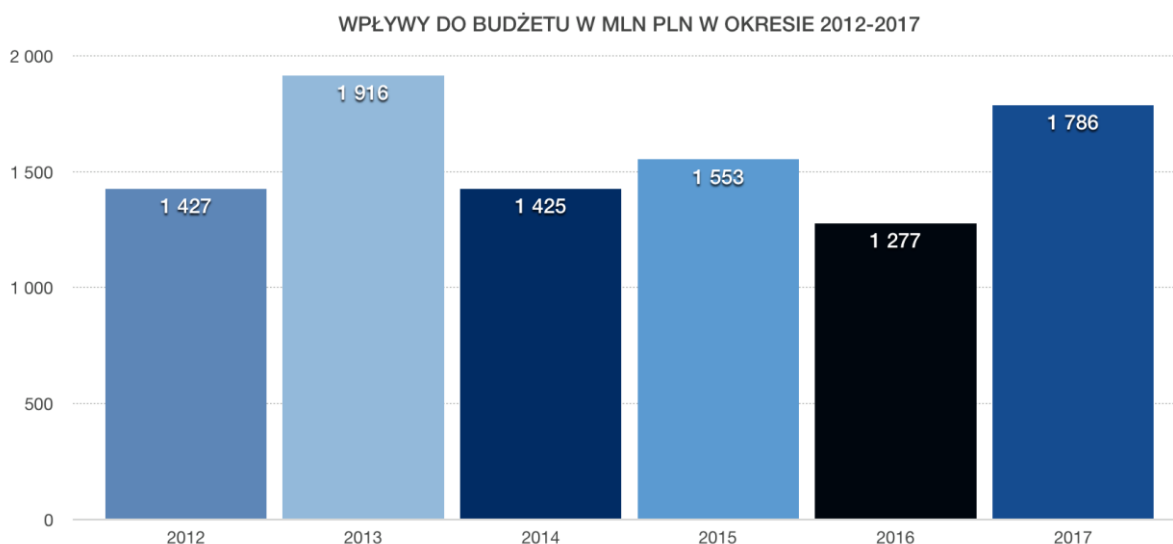
- 1) w art. 62 ust. 5 uchyla się lit. d;
- 2) w art. 74 uchyla się ust. 4;
- 3) w art. 82 ust. 5 uchyla się pkt 2.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Uzasadnienie

Celem projektowanej ustawy jest całkowita likwidacja podatku od wydobycia niektórych kopalin.

18 kwietnia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 2 marca 2012 r. o podatku od wydobycia niektórych kopalin. W uzasadnieniu ustawy wskazano, że „projektowany podatek ma na celu uchwycenie nadzwyczajnych zysków podmiotów wydobywających miedź i srebro”. Zgodnie z ustawą podatnikiem podatku jest podmiot dokonujący w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej wydobycia miedzi oraz srebra. W praktyce jedynym podatnikiem tego podatku jest KGHM Polska Miedź S.A. Wprowadzenie podatku od wydobycia niektórych kopalin spowodowało, że KGHM Polska Miedź S.A. wpłaciła z tego tytułu do budżetu państwa, począwszy od 2012 r., blisko 10 mld zł.

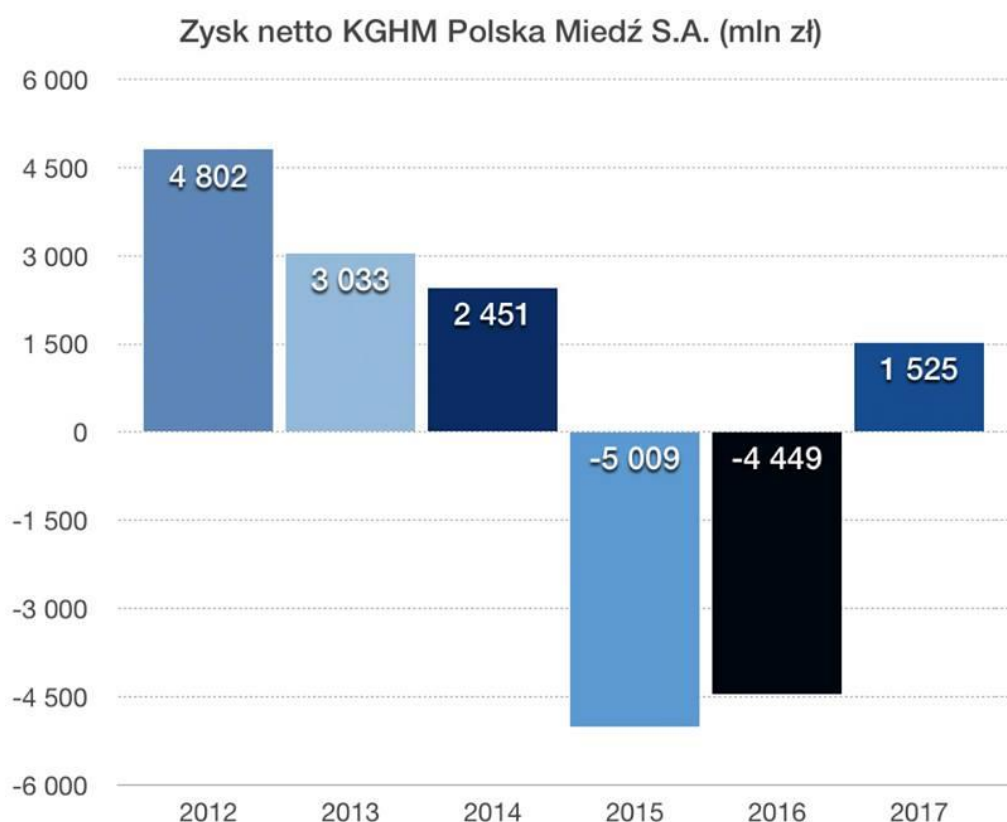

Źródło: sprawozdania z wykonania budżetu państwa

Obowiązek podatkowy w przypadku miedzi i srebra powstaje w dniu wyprodukowania koncentratu z wydobytego przez podatnika urobku rudy miedzi, a podstawę opodatkowania stanowi ilość miedzi oraz srebra zawarta w wyprodukowanym koncentracie. Warto zaznaczyć, że podstawa opodatkowania bazuje na ilości metali w koncentracie, a nie na realnych dochodach z ich sprzedaży. W efekcie, podatnik jest zobowiązany odprowadzić podatek bez względu na wynik finansowy jaki osiąga, nawet w przypadku, gdy jego działalność generuje straty.

Podatek od wydobycia niektórych kopalin wprowadzono w sytuacji wysokich cen miedzi na rynkach światowych. W momencie wejścia w życie ustawy cena miedzi kształtowała się na

poziomie 8023 dolarów za tonę (stan na 18 kwietnia 2012 r.), a średnioroczna cena miedzi na londyńskiej giełdzie wynosiła w 2012 r. blisko 7950 dolarów za tonę. Z kolei w 2011 r. średnia cena miedzi wynosiła 8 868 dolarów za tonę, a przejściowo przekraczała granicę 10 tys. dolarów za tonę. Tak wysokie ceny miedzi przełożyły się na dobre wyniki finansowe KGHM Polska Miedź S.A. w tamtym okresie (ponadto, wpływ na wynik finansowy w 2011 r. miało zdarzenie jednorazowe, jakim była sprzedaż pakietu akcji Polkomtel S.A.). Jednak, w kolejnych latach, cena miedzi kształtowała się na znacznie niższych poziomach, nigdy nie zbliżając się do poziomów z lat 2011-2012 r. Obecnie, cena miedzi na londyńskiej giełdzie wynosi nieco ponad 6 tys. dolarów za tonę. W podobny sposób kształtowały się ceny drugiego spośród metali objętych obowiązkiem podatkowym, czyli srebra. Ceny te przełożyły się na zysk KGHM Polska Miedź S.A., więc co najmniej od kilku lat nie można mówić o „nadzwyczajnych zyskach podmiotów wydobywających miedź i srebro”.

Źródło: sprawozdania finansowe KGHM Polska Miedź S.A.

KGHM Polska Miedź S.A. jest spółką wydobywczą, w związku z czym wymaga stałych i znacznych nakładów inwestycyjnych. Ponadto, lubiński koncern jest największym lokalnym pracodawcą i jego sytuacja finansowa znacząco oddziałuje na cały region. Pomimo, że koncern

zatrudnia ok. 20 tys. osób to szacuje się, że w całym regionie daje pracę nawet 100 tys. osób. Podatek o wydobycia niektórych kopalin rzutuje negatywnie na sytuację spółki i nie uwzględnia specyfiki działalności koncernu w wielu obszarach, w szczególności:

- ponoszenia wydatków związanych z koniecznością poszukiwania nowych pól i rejonów eksploatacji,
- wysokiego udział kosztów stałych, który w znacznym stopniu wynika z wydobycie rud miedzi z głębokich pokładów (poniżej 1 tys. metrów),
- konieczności ciągłego odtwarzania zdolności produkcyjnych, co determinuje wysoki udział remontów w kosztach działalności spółki,
- konieczności zwiększenia zatrudnienia w bezpośrednim ciągu produkcyjnym,
- obsługi wysokiego zadłużenia spółki, wynikającego z nietrafionych inwestycji poprzednich zarządów koncernu,
- wysokiej wrażliwość spółki na zmiany kursu walutowego oraz notowania metali,
- systematycznego odpływu pracowników (szczególnie młodych) w wyniku braku środków na podwyżki dla załogi zatrudnionej „na dole”,
- mniejszej konkurencyjności względem zagranicznych rywali w wyniku obciążenia spółki podatkiem od wydobycia niektórych kopalin.

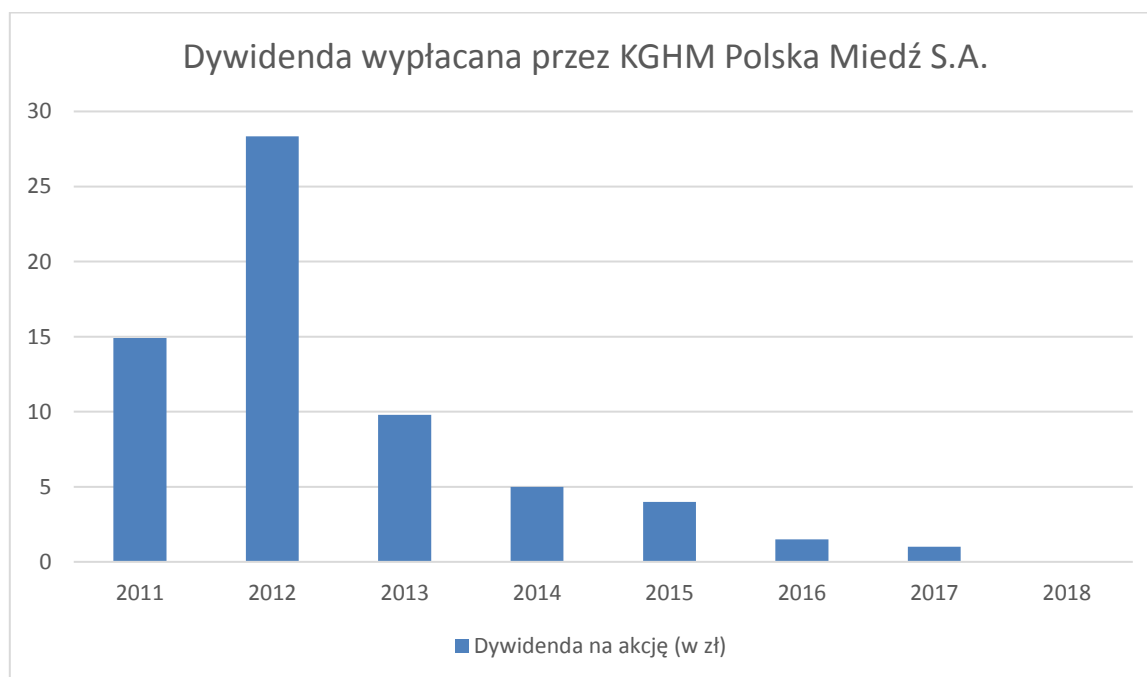
Ponadto, w obecnej formule podatek od wydobycia niektórych kopalin posiada następujące wady:

- wysokość podatku wynika wyłącznie z zaawansowanej matematycznie funkcji aktualnej ceny rynkowej (miedzi oraz srebra), która nie uwzględnia kosztów ich wytworzenia i przerobu,
- następuje asymetryczny przyrost podatku względem ceny, co powoduje, że KGHM Polska Miedź S.A. w niewielki stopniu zarabia na wzrostach cen surowców,
- brak jest zerowej (lub zmniejszonej) stawki przy niskim poziomie cen surowców, co powoduje, że przy niskich cenach podatek pogłębia straty koncernu,
- podatek nie stanowi kosztu w podatku dochodowym od osób prawnych, co oznacza konieczność jego zapłaty także przy faktycznie ujemnych wynikach finansowych spółki, ,

- nie premiuje wydatków na eksplorację, co powoduje brak instrumentów wspierających udostępnianie nowych złóż,

- podatek jest naliczany według zawartości metali w koncentracji i nie uwzględnia około 4% strat powstałych w procesie wytwórczym miedzi i 10% srebra, lecz odnosi się do produktu finalnego, którym jest miedź elektrolityczna.

KGHM Polska Miedź S.A. jest spółką publiczną, której akcje notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Jej największym akcjonariuszem jest Skarb Państwa, posiadający blisko 32% akcji. Podatek od wydobycia niektórych kopalin od momentu wprowadzenia ciąży negatywnie na kursie akcji koncernu. Spółka, notowana na giełdzie, której kurs jest dodatkowo obciążony dedykowanym jej podatkiem może paść ofiarą wrogiego przejścia ze strony zagranicznych podmiotów, czego możliwość sygnalizował zarząd koncernu. Należy zaznaczyć, że podatek od wydobycia niektórych kopalin wpływa w sposób negatywny na akcjonariuszy mniejszościowych KGHM Polska Miedź S.A. W wyniku wprowadzenia tego podatku kwota dywidendy, jaką KGHM Polska Miedź S.A. dzieli się z akcjonariuszami była z roku na rok coraz mniejsza. W 2018 r., po raz pierwszy od 2005 r., lubiński koncern nie wypłacił swoim akcjonariuszom dywidendy z zysku za rok poprzedni.

Źródło: kghm.com

W wyniku zmiany ustawy o podatku od wydobycia niektórych kopalin, uchwalonej w 2014 r. przedmiotem opodatkowania będą, począwszy od 2020 r., także gaz i ropa naftowa. Podobnie,

jak w przypadku opodatkowania wydobycia srebra i miedzi, podatnikiem płacącym podatek od wydobycia gazu i ropy naftowej będą przede wszystkim duże koncerny z dominującym udziałem Skarbu Państwa: PKN Orlen S.A., Lotos S.A. oraz PGNiG S.A. Podobnie jak KGHM Polska Miedź S.A. są to spółki prowadzące działalność wydobywczą, która wymaga znaczących nakładów inwestycyjnych, w związku z czym nałożenie na te podmioty podatku od wydobycia niektórych kopalin będzie skutkowało analogicznymi problemami jak w przypadku koncernu z Lubina. Ponadto, projektodawca jest przeciwny nakładaniu podatku od wydobycia kopalin na te podmioty, gdyż ograniczy to ich konkurencyjność na rynku międzynarodowym.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2019 przewiduje się, że z tytułu podatku od wydobycia niektórych kopalin do budżetu państwa wpłynie 1,4 mld zł. Straty dla budżetu państwa z tytułu likwidacji podatku od wydobycia niektórych kopalin będą miały w opinii projektodawców charakter przejściowy oraz będą rekompensowane zwiększonymi wpływami z podatków związanych ze wzrostem nakładów inwestycyjnych KGHM Polska Miedź S.A. Ponadto, w wyniku likwidacji podatku od wydobycia niektórych kopalin możliwe będzie wypłacanie dywidendy przez koncern, która - w części przypadającej na Skarb Państwa - zasili budżet państwa.

Projekt ustawy nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.